

Τέλος, μία πρόσθετη παράμετρος –απεικνίσιμη με το αντίστοιχο δικαίωμα του κατηγορουμένου– εκτίθεται στη μειοψηφία του παρόντων συμβουλίου, η οποία, δεκόμενη ότι ο εισαγγελέας έχει το δικαίωμα να υποβάλει ερωτήσεις στους εξεταζόμενους μάρτυρες, συμπληρώνει ότι... κατά τη διεύρυνση της ανακριτικής πράξης της εξέτασης μάρτυρα δεν προσβάλλονται τα υπερασπιστικά δικαιώματα του κατηγορουμένου, εφόσον αυτός σύμφωνα με το άρθρο 92 παρ. 1 ΚΠΔ ως δικαστικό δικαστήριο να παρίσταται με συνηγόρο σε κάθε ανακριτική πράξη, με εξαίρεση την εξέταση των μαρτύρων, εκτός αν πρόκειται για την περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 220 ΚΠΔ...».

2. Εκκινώντας από την τελευταία αυτή θέση της μειοψηφίας, είναι πράγματι ακριβές ότι η πρόβλεψη του άρθρου 92 παρ. 1 ΚΠΔ αποκλείει, κατ' εξαίρεση, τους διαδικασικούς και, εν προκειμένω, τον κατηγορούμενο, από την παράσταση κατά τη διεύρυνση της ανακριτικής πράξης της εξέτασης των μαρτύρων (και των κατηγορουμένων), πλην της περίπτωσης που ο ανακριτής, κατά τη διάρκεια της κύριας ανάκρισης, θεωρεί πιθανώς αδύνατη την εμφάνιση κάποιου μάρτυρα στο ακροατήριο, οπότε οφείλει να καλέσει τους δικαστικούς ή τους συνηγούς τους να παραστούν στην εξέταση του.

Για την τελευταία αυτή διάθεση έχει γίνει εκτενής συζήτηση στα πλαίσια της ανανεωμένης επιτροπής του προέκτασμού ΚΠΔ και είχε υποστηριχθεί σθεναρά η αντίληψη, κατόπιν σχετικής πρότασης του Α. Γεωργίου, ότι ο συνηγόρος του κατηγορουμένου επιτρέπεται να παρίσταται γενικώς κατά την εξέταση των μαρτύρων ενώπιον του ανακριτή (βλ. Πρακτικά Συνεδριάσεων των Αναθεωρητικών Επιτροπών του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας, τεύχ. Α', 1954, σελ. 225-226). Ωστόσο, ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης, κατά την επίλυση σχετικής διαφωνίας μεταξύ της συντακτικής και της αναθεωρητικής επιτροπής, απέριεψε την παραπάνω πρόταση της αναθεωρητικής επιτροπής (βλ. Πρακτικά, ό.π., σελ. 238-239). Έτσι, η σχετική δυνατότητα για τον κατηγορούμενο (και τους λοιπούς δικαστικούς) προβλέφθηκε μόνο κατ' εξαίρεση (βλ. Πρακτικά, ό.π., τεύχ. Γ', 1959, επιμ. Γ. Κωφετζή, σελ. 93) στην περίπτωση που ο ανακριτής θεωρεί πιθανώς αδύνατη την εμφάνιση κάποιου μάρτυρα στο ακροατήριο (άρθρο 92 σε συνδ. με 220 παρ. 2 ΚΠΔ), πρόβλεψη, η οποία δεν φαίνεται να εφαρμόστηκε ποτέ μέχρι σήμερα στην πράξη (βλ. Καράρ. Η κατ' ανδίκια εξέταση των μαρτύρων στην ποινική διαδικασία, ΠΛαγ 2009, σελ. 187 επ., 189).

3.- Είναι σαφές ότι η παράσταση του εισαγγελέα κατά τη διεύρυνση μιας ανακριτικής πράξης και, εν προκειμένω, της εξέτασης των μαρτύρων, δεν μπορεί να έχει ποινικό-τυπικό χαρακτήρα με την έννοια της μη δυνατότητας υποβολής εκ μέρους του, του ότι ανακριτής, ερωτήσεων ή διευκρινίσεων. Μια τέτοια προσέγγιση υποδηλώνει το ρόλο του εισαγγελέα που τον μετατρέπεται σε βούλο πρόσωπο. Από την άλλη μεριά, όμως, είναι, κατά τη γνώμη μου, αρθροτέρω, στα πλαίσια τήρησης της αρχής της ισότητας των όπλων και μιας κατ' ανδίκια εξέτασης των μαρτύρων και στο στάδιο της διαδικασίας, να

επιτρέπεται η ενεργή συμμετοχή του εισαγγελέα μόνο εφόσον διασφαλίζεται η άσκηση του αντίστοιχου δικαιώματος του κατηγορουμένου, μέσω του συνηγού του. Και τούτο μάλιστα ανεξαρτήτως του αν ο τελευταίος θα έχει τη δυνατότητα να εξετάσει τους μάρτυρες σε επόμενο διαδικαστικό στάδιο, όπως λλ. στην επ' ακροατηρίου διαδικασία (πρόβλ. άρθρο 92 παρ. 1 και 220 παρ. 2 ΚΠΔ, καθώς και τη μονογραφία της Διανομοσίου. Το δικαίωμα του κατηγορουμένου στην εξέταση μαρτύρων κατηγορίας, 2017, σελ. 103 επ., όπου αναλυτική καταγραφή της σχετικής νομολογίας του ΕΔΔΑ).

Είναι χαρακτηριστικό ότι, κατά τη διάθεση του άρθρου 31 του προέκτασμού ΚΠΔ (του αντίστοιχου, δηλαδή, σημερινού άρθρου 30 ΚΠΔ), είχε τονιστεί από τον, σημαντικό διανομολόγο του προηγούμενου αιώνα, Κωνσταντό Τσιακαλά, ότι «ως ενόθεν εν Γερμανία δόξαν, ο εισαγγελέας δεν πρέπει να έχει το δικαίωμα να παρίσταται κατά την διεύρυνση των ανακριτικών πράξεων, επ' όσον το δικαίωμα τούτο η ανάμειξη δηλόσται η πιθανότητα θύσης της κατηγορούμενης».

“...με «πλήρη» παράσταση του εισαγγελέα κατά την ανακριτική πράξη της εξέτασης των μαρτύρων, προϋποθέτει την ταυτόχρονη παρουσία και αντίστοιχης παροχής δυνατότητας ενεργητικής συμμετοχής του συνηγού του κατηγορουμένου”

αναφέρθηκε, δεν θεωρηθεί η αντίστοιχη δικαιοσύνη για τον κατηγορούμενο, παρά μόνο, κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση του άρθρου 220 παρ. 2 του, πρώην και νυν, ΚΠΔ.

4.- Εν τούτοις, ο τρόπος και η εν γένει «κατεύθυνση», με την οποία υποβλήθηκαν οι ερωτήσεις και ζητήματα οι απορρίπτονται διευκρινίσεις των δύο μάρτυρες, εάν κάποτε ιδιαίτερη σημασία για την τελική αξιολόγηση και συνεκτίμηση του αποδεικτικού υλικού, η οποία θα λάβει χώρα αρχικά από το δικαστικό συμβούλιο και τον εισαγγελέα στα πλαίσια της ενδεδειγμένης διαδικασίας, αλλά και εν τέλει από το δικαστήριο που θα κληθεί να εκδώσει την απόφαση του ακροατηρίου. Γι' αυτό, κατά την προσωπική μου αντίληψη, μια «πλήρης» παράσταση του εισαγγελέα κατά την ανακριτική πράξη της εξέτασης των μαρτύρων, προϋποθέτει την ταυτόχρονη παρουσία και αντίστοιχη παροχή δυνατότητας ενεργητικής συμμετοχής του συνηγού του κατηγορουμένου, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της ισότητας των όπλων και της κατ' ανδίκια εξέτασης αυτής.

•

Η νομολογιακή προσέγγιση του άρθρου 237 ΚΠΔ για τη μετάφραση ουσιαστών εγγράφων της ποινικής διαδικασίας

Ειρήνη Ι. Τσαγκαράκη
Διπλωμάτης, LL.M., Δ.Ν.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 237 ΚΠΔ, στους υπόλοιπους ή στους κατηγορούμενους που δεν κατανοούν τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας, παρέχεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος γραπτή μετάφραση των ουσιαστών εγγράφων ή χωρίων εγγράφων της διαδικασίας. Στην ίδια παράγραφο ορίζεται ότι στα ουσιαστικά έγγραφα συγκαταλέγονται οποιαδήποτε οι αποφάσεις που συνεπένονται στήρησης ελευθερίας, τα έγγραφα απαγγελίας κατηγορίας, το κλητήριο θέσματος και το παραπεμπτικό βούλευμα, και οι σχετικές με την κατηγορία δικαστικές αποφάσεις.

Το ανωτέρω άρθρο προστέθηκε στον ΚΠΔ ως άρθρο 236Α προκειμένου να ενσωματωθεί στην ημετέραν έννομη τάξη η Οδηγία 2010/64/ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία κλπ.¹ Από το άρθρο 3 παρ. 1 της Οδηγίας και από τα Σημεία 14, 30 του Προοιμίου αυτής προκύπτει ότι η υποχρέωση των αρμόνων προς μετάφραση των ουσιαστών εγγράφων αποσκοπεί στη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής άσκησης των υπερασπιστικών δικαιωμάτων των κατηγορουμένων που δεν κατανοούν τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας στο πλαίσιο της ικανοποίησης του δικαιώματός τους για δίκαιη δίκη (άρθρο 6 ΕΣΔΑ, 47 και 48 παρ. 2 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων).

Το δικαστήριο της χώρας μας παλαιά πλέον αναγνώριζε την υποχρέωση των αρμόνων προς παροχή μετάφρασης των εγγράφων απαγγελίας κατηγορίας στους κατηγορούμενους που δεν γνωρίζουν τη γλώσσα της διαδικασίας (ΑΠ 1369/2018, ΠΧ ΞΘ/498, Συμβ.ΑΠ 1750/2016, δημοσιευμένη στην ΝΟΜΟΣ, Συμβ.ΑΠ 1439/2018, ΠονΔ/Δ 2019/486, Τριμελές ΑκΑθ 3242/2016, ΠΧ ΞΤ/627, Τριμελές ΑκΑθ 3754, 4265/2016, ΠΧ ΞΖ/218, ΤριΠ/Περ 4897/2016, ΠΧ ΞΖ/156)².

Εξαιρετική πλέον αξίζει να γίνει στην υπ' αριθμ. 3242/2016, εκδόσεως στην γνωστή υπόθεση «Klempner», απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Κατ'αν Αθηνών (ΠΧ ΞΤ/627). Το Εφετείο, αναγνωρίζοντας την ακυρότητα της απόφασης της κλήσης και του παραπεμπτικού βουλεύματος προς τους μη γνωρίζοντες στην κατηγορούμενη μόνον στην ελληνική γλώσσα, κήρυξε απόρριψη της συζήτησης και ανέβαλε αυτήν προκειμένου να

¹ Σημειώνεται ότι προ της προσθήκης του άρθρου 236Α στον ΚΠΔ το δικαστήριο της χώρας μας δεν θεωρούσε αναγκαία τη μετάφραση των καταδικαστικών αποφάσεων (ΑΠ 185/2004, ΠΧ ΝΔ/41), αλλά ούτε και τη μετάφραση του κλητηρίου θέσματος (για τη παραπεμπτική βουλήματα στον αλλόγλωσσον κατηγορούμενο όταν αυτός είχε προηγούμενες παραπέμπει στην διαδικασία με διερμηνεία (βλ. ΑΠ 1066/2000, ΠΧ ΝΑ/325, ΕφΑθ 814/2000, Αρμ 2001/113, ΑΠ 265/1986, Νοβ 1986/909).

1439/2018 βούλευμα του (ΠονΔ/Δ 2019/486) την απόφαση της έφεσης αλλοδαπού υπηκόου κατά του βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Θεσσαλονίκης, το οποίο είχε γνωμοδοτήσει υπέρ της έκδοσης, της στη Αρχή της Δημοκρατίας της Γαλλίας, ενώπιον μεταφραστές στη ρωσική γλώσσα το βούλευμα και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης που είχαν εκδώσει σε βάρος του ο γαλλικός αρχές.

Το δικαστήριό μας δεν φαίνεται ενόχλοιο να είναι ασυμμετρική ιδιαιτερέια, με την παροχή γραπτής μετάφρασης της, επίσης υποχρεωτικής μεταφράσεως, καταδικαστικής απόφασης πρωτοβάθμιου δικαστηρίου σε βάρος αλλόγλωσσου κατηγορουμένου³. Και τούτο παρά το γεγονός ότι η δικονομική βλάβη που υφίσταται ο κατηγορούμενος, ελλείψει μετάφρασης της εκκαλούμενης απόφασης στο γεγονός ότι αποστερείται το δικαίωμά του να λάβει γνώση του αντικείμενου της καταδίκης του. Συνεπεία τούτου ο κατηγορούμενος δεν είναι σε θέση να εντοπίσει το αποδεικτικό μέσο που αξιολογεί ως ουσιαστικό το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση ούτε βεβαίως να αντικρούσει τα επιχειρήματα που αυτό επικολογήθηκε για τη θεμελίωση της σε βάρος του απόφασης.

“...τα δευτεροβάθμια δικαστήρια οφείλουν να κηρύσσουν απαράδεκτη την συζήτηση της έφεσης σε περίπτωση που διαπιστώνουν ότι δεν έχει μεταφραστεί η εκκαλούμενη στη γλώσσα που εννοεί ο κατηγορούμενος και να διατάξουν τη μετάφραση αυτής”

Ανεξαρτήτως πάντως της μέχρι τούδε έλλειψης αποφάσεων για τη μετάφραση της εκκαλούμενης απόφασης στον αλλόγλωσσον κατηγορούμενο, τα δευτεροβάθμια δικαστήρια οφείλουν να κηρύσσουν απαράδεκτη την συζήτηση της έφεσης σε περίπτωση που διαπιστώνουν ότι δεν έχει μεταφραστεί η εκκαλούμενη στη γλώσσα που εννοεί ο κατηγορούμενος και να διατάξουν τη μετάφραση αυτής.

β) Ομοίως, οι εισαγγελικές αρχές οφείλουν να μεριμνούν για την παροχή γραπτής μετάφρασης στους αλλόγλωσσους κατηγορουμένους των αποφάσεων που συνεπένονται τη στήρηση της ελευθερίας τους. Η προσωρινή μετάφραση ή προφορική ανούση του περιεχομένου των ουσιαστών εγγράφων που προβλέφεται στην παρ. 2 του άρθρου 237 εφαρμόζεται μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις, π.χ. σε περίπτωση επιβολής προσωρινής κράτησης⁴. Εν συνεχεία όμως οι αρχές οφείλουν να παρέχουν εντός εύλογου χρόνου γραπτή μετάφραση της απόφασης που συνεπένεται στήρησης της ελευθερίας, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο κατηγορούμενος οσεί τα υπερασπιστικά του δικαιώματα στο πλαίσιο μίας

δίκαιης ποινικής διαδικασίας, τουλάχιστον όταν υποβάλλεται αίτημα μετάφρασης αυτής.

Είναι γεγονός ότι στην πράξη συχνά οι συνηγόροι υπερασπιστές έχουν ζήτησι από τις εισαγγελικές και δικαστικές αρχές να διατάξουν τη μετάφραση των υποκειμενικά μεταφρασμένων ουσιαστών εγγράφων στη γλώσσα που οι εντολές τους ομιλούν, καταβλήοντας μάλιστα πολλές φορές μεγάλη προσπάθεια να πείσουν της αρχής ότι ο κατηγορούμενος δεν γνωρίζει την ελληνική γλώσσα. Ως ανέμενη όμως συνέπεια η πολιτεία να προβάλει με διήγη τη πρωτοβουλία στη μετάφραση των ουσιαστών εγγράφων, σε όσες περιπτώσεις διαπιστώνει ότι ο ύποπτος ή κατηγορούμενος δεν γνωρίζει την ελληνική γλώσσα, αντί να αναμένει από εκείνους να υποβάλουν αίτημα μετάφρασης ή αντιρρήσεις, ελλείψει μετάφρασης. Τούτο καταδεικνύει ότι δικαστικό ή χώρα μας, δέκα και πλέον έτη μετά την έκδοση της Οδηγίας 2010/64/ΕΕ, δεν αναλαμβάνει την παροχή μετάφρασης των ουσιαστών εγγράφων ως υποχρέωσή της, με την οποία, σεβόμενη το θεμελιώδες υπερασπιστικό δικαίωμα των προσώπων που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, οφείλει χωρίς καθυστερήσεις να συμμορφωθεί.

Υπεξαίρεση χρημάτων κοινού λογαριασμού από συνδικαλιστικό εντολόδοχο - Σημείον αντιλεγόμενου Παναγιώτης Α. Καπελούζος

Διπλωμάτης

Οι σχετικές πρόσφορες ΑΠ 96/2017 και ΕφΑθ 1954/2018 αποτυπώνουν στο επί σείρα επών ήγια αντίληψη στη νομολογία ότι σε περίπτωση τήρησης κοινού τραπεζικού λογαριασμού, ακόμη και αν έχει συμφωνηθεί μεταξύ δύο μερών ότι τυχόν ανάληψη χρημάτων από το ένα μέλος θα γίνεται στο πλαίσιο μιας ήδη αναφερθείσας σύμβασης ενόχλου και αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση του σκοπού αυτής, ο εντολόδοχος αποκτά κυριότητα στα αναληθέντα χρήματα και συνεισφέρει ουδέποτε τελεί υπεξάιρεση, σε περίπτωση ανάληψης, για αλλότριους της σχέσεως εντολής λόγους, παρά μόνο γεννώντας εις βάρος του εννοικής οφείλει. Η θέση αυτή εκ πρώτης φάσεως φαίνεται ορθή. Μολαταύτα, όπως θα καταδεικνύεται παρακάτω, αφενός παρατηρείται την επίδραση που ασκεί η αναφερθείσα σύμβαση εντολής¹, αφετέρου τελεί σε ουσιαστική αντίθεση με την επίσης κρατούσα άποψη στη νομολογία² ότι στην κατ' ουσίαν παρόμοια περίπτωση που δεν αναφέρει σύμβαση εντολής και ο εντολέας καταθέσει χρηματικό ποσό στον προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του εντολοδόχου, ο τελευταίος, αν μετά την ανάληψη το ιδιοκτήσει διαπράττει υπεξάιρεση,

δίαιτη μεταξύ τους συμφωνία περιέχει αναγκαίως την πρόσθετη σύμβαση συμφωνία ότι η κυριότητα των χρημάτων θα περιέλθει στον εντολέα αμέσως με την ανάληψη με προσαγωγή της νομής, διότι μόνο έτσι μπορεί η εντολή να εκτελεστεί στο όνομα και θα χρημάτων του εντολέα³. Είναι πρόδηλο ότι το όλο ζήτημα εισάγεται στο στοίχο του «έξουσι» που περιέχεται στην αντικειμενική υπόσταση της υπεξάιρεσης, κατ' άρθρο 375 ΠΚ. Επειδή ο υπεξάιρος Ποινικός Κώδικας δεν περιέχει ορισμό για την κυριότητα και ένεκεν της αρχής της ενότητας της εννόμου τάξεως, η έννοια αυτή διαπλάσσεται από το αστικό δίκαιο, υπό το φως του οποίου θα αναλυθούν οι κρίσιμες έννοιες σχέσεως.

I. Περὶ της συμφύσεως εντολής: Εκ του συνδυασμού των εντολών 719, 720 και 721 ΑΚ προκύπτει η υποχρέωση του εντολοδόχου να επιστρέψει όσα έλαβε για την διακρίσιμη της εντολής (λλ. χρημάτια, εργαλεία, έγγραφα κλπ.). Όπως γίνεται παλαιά δεκτό, εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί άλλως, ενόψει του ενδοτικού χαρακτήρα των διατάξεων, ο εντολοδόχος δεν αποκτά κυριότητα επί αυτών και συνεπώς σε περίπτωση ιδιοποίησης τους τελεί το αδίκημα της υπεξάιρεσης⁴. Άλλωστε, η παγίωμένη αυτή ερμηνευτική αντίληψη προκύπτει και από τη γραμματική διάταξη του άρθρου 719 ΑΚ, η οποία αποκλείει από τις περιπτώσεις εκείνες που ο νομοθέτης ρητά επιβλήει τη μετάβιβαση κυριότητας πραγμάτων για την ικανοποίηση των οικιών της σύμβαςης (βλ. π.χ.

“...θα ήταν δικαιοπολιτικό δόσχο να αποστερείται ο εντολέας του ως κύριος και νομής των πραγμάτων, τα οποία παραδίδει στον εντολόδοχο προς χρήση”

806 ΑΚ). Περαιτέρω, η εντολή εντάσσεται συστηματικά στο ΑΚ στην κατηγορία των εννόμων σχέσεων με περιεχόμενο την παροχή υπηρεσιών ή τη διεξαγωγή ξένων υποθέσεων. Σε συνδυασμό, με το ότι εντολοδόχος, στο πλαίσιο της καλής πίστης, οφείλει να ενεργεί με στόχο την κατά το δυνατόν πληρέστερη ικανοποίηση και προστασία των συμφερόντων των εντολέων, κρίνεται ότι θα ήταν δικαιοπολιτικό δόσχο να αποστερείται ο εντολέας της προστασίας⁵ του ως κύριος και νομής των πραγμάτων, τα οποία παραδίδει στον εντολόδοχο προς χρήση, διότι αυτό πρόβλεψε δεν συμπίπτει με το συμφέρονό του και δεν συνάδει με το γεγονός ότι η υπόθεση τελείται από τον εντολόδοχο ως «ξένη».

II. Περὶ της τήρησης κοινού λογαριασμού: Σύμφωνα με το παρ. 1 του ν.5638/1932, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ. 1 του ν.δ. της 17/11/1933, 411, 489, 490, 491, 493 και 803 ΑΚ, με την καταθεση χρημάτων σε ανοικτό λογαριασμό δύο ή περισσότερων δικαϊκών, η οποία συνιστά σύμβαση ανάληψης παρακαταθήκης, παράγεται μεταξύ του δέκτη της καταθέσεως και της Τράπεζας ενεργητική εις

επικληθέντων οι πράξεις της προπροσχεματισμένης διαδικασίας (έπιδοση μεταρρύθμισης του παραπεμπτικού βουλεύματος και της νέας κλήσης στους αλλόγλωσσους κατηγορουμένους).

Ιδιαίτερα σημαντική και η πιο πρόσφατη, υπ' αριθμ. 1369/2018 απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου της χώρας μας (ΠΧ ΞΘ/498), με την οποία απορρίπτονται η αίτηση άρσης του Εισαγγελέα Πρωτοδικείου Σερρών κατά αποφάσεως του Τριμελούς Πλημμελούς Σερρών. Με την τελευταία το δικαστήριο της ουσίας έχει κηρύξει απόρριψη της συζήτησης της υπόθεσης και έχει παύσει οριστικά την εις βάρος των αλλόγλωσσων κατηγορουμένων ασκήσιμη ποινική δίωξη λόγω παραγραφής, επειδή το κλητήριο θέσματος δεν είχε επιδοθεί σε εκείνους μεταφρασμένο σε γλώσσα που κατανοούσαν εντός πέντε ετών από τον χρόνο λήξης της αποδομένης σε εκείνους πράξης. Ο ΑΠ έκρινε ότι ορθώς ακυρώθηκε το κλητήριο θέσματος λόγω μη επίδοσης μεταφράσεως αυτού, αφού η εισαγγελική αρχή διέθετε επαρκή χρόνο να παράσχει επίσημη μετάφραση, επισημαίνοντας επιπροσθέτως, κατά το γεγονός ότι οι κατηγορούμενοι εκπροσωπήθηκαν από Έλληνες δικηγόρους δεν συνεπείαται από τέτοιο και παρά τη φύση του στο δικαίωμά τους να λάβουν γνώση της κατηγορίας σε γλώσσα που κατανοούν.

Εν αντιθέσει πάντως προς την προαναφερθείσα νομολογιακή προσέγγιση για τα έγγραφα απαγγελίας κατηγορίας, σε ότι αφορά την υποχρέωση μετάφρασης των ουσιαστών με την κατηγορία αποφάσεων και των αποφάσεων που συνεπένονται τη στήρηση της ελευθερίας η νομολογία των ποινικών δικαστηρίων μας είναι πενική.

α) Ειδικώς για τις σχετικές με την κατηγορία αποφάσεις, ο Άρειος Πάγος έχει αποφανθεί μέχρι στιγμής μόνον για τη μετάφραση απόφασης που αποτελεί τη βάση για την ανάκληση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Με το υπ' αριθμ. 1224/2018 βούλευμα του (δημοσιευμένου σε «ΕΚΡΑΤΗΤΕ»), το Συμβούλιο του ΑΠ έκανε δεκτό το αίτημα αναβολής έκδοσης της έφεσης του ομιλούμενου στην αγγλική γλώσσα και αναστάτησε την ελληνική γλώσσα Αυστραλού εκζητούμενου κατά του εκκαλούμενου βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών που είχε γνωμοδοτήσει υπέρ της έκδοσης της στη Αρχή της Δημοκρατίας της Λευκορωσίας, Μόλστα, το Συμβούλιο πρόβιη στην κρίση αυτή, παρά το γεγονός ότι κατά την εκκάνση της έφεσης έλαβε χώρα διερμηνεία προς τον κατηγορούμενο. Ομοίως, ο ΑΠ (και πάλι σε Συμβούλιο) ανέβαλε με το υπ' αριθμ.

² Ως «προσωπική παρανομία» θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η ΑΠ 1685/2017 (ΠΧ ΞΘ/97), με την οποία αναβλήθηκε ελλείψει αιτιολογίας απόφαση του Νομομελούς Πλημμελούς Αθηνών, με την οποία κηρύχθηκε απόρριψη της συζήτησης της υπόθεσης, λόγω μη επίδοσης στον εφεόμενο κατηγορούμενο του κλητηρίου θέσματος σε γλώσσα που κατανοούσε. Η δε υπ' αριθμ. 1368/2018 απόφαση του ΑΠ (δημοσιευμένη σε «ΕΚΡΑΤΗΤΕ»), με την οποία απορρίπτονται η ασκήσιμη από τον κατηγορούμενο αίτηση απόφασης, μάλιστα άλλων, λόγω απώλειας του αιτήματος μεταφράσεως ουσιαστών εγγράφων (μεταξύ των οποίων το κλητήριο θέσματος και η ευρωπαϊκή απόφαση) δεν αποτελεί «ήμην» προς το πλάι, καθώς στην υπόθεση αυτή κηρύχθηκε επί της ουσίας ότι ο κατηγορούμενος γνώριζε επαρκώς την ελληνική γλώσσα.

ολόκληρον εννοή, με αποτέλεσμα η ανάληψη των χρημάτων από έναν από του δικαιοκούς να γίνεται εξ ιδίου δικαίου και να επεκτατεί απόφαση της αντίστοιχης υποχρέωσης της Τράπεζας έναντι άλλων⁶. Συνεπώς, ακόμη συμβαίνει mistis mistis και για το δικαίωμα αυτού τραπεζικού λογαριασμού, ο κάθε συνδικαλιστικός με την ανάληψη τους καθίσταται, καταρχήν, κύριος αυτών.

III. Περὶ των μεταβιβάσεων κυριότητας και νομής: Για τις περιπτώσεις, όπου έχει προηγηθεί αίτηση σύμβασης εντολής, ήδη από παλαιά⁷, γνωστός ο μηχανισμός της επανακλήψης της κυριότητας των χρημάτων στον εντολέα και της νομής με προσαγωγή, όταν ο εντολοδόχος το αναλαμβάνει από τον προσωπικό του λογαριασμό ύστερα από σχετικό έμβλημα του εντολέα. Τούτο σημαίνει, όπως δέκεται και η νομολογία, ότι ο εντολοδόχος γίνεται προς στιγμήν⁸ κύριος των αναληφθέντων και οι μεταβιβάσεις γίνονται αμέσως μετά από αυτό το νομικό χρονικό σημείο λόγω μιας προκαταβολικά συνομολογημένης σωτηρίας συμφωνίας⁹ μεταξύ των μερών για την, μετά την ανάληψη, μετάβιβαση της κυριότητας και νομής τους στον εντολέα. Αν και έχουν διατυπωθεί έντονες επιφυλάξεις¹⁰ για το αν η ανάληψη συμβατικής υποχρέωσης για τη διεξαγωγή μιας υπόθεσης συνεπάγεται άνευ άλλου τινός τη συνολική γηση και μιας σωτηρίας συμφωνίας για (επανο)μετάβιβαση της κυριότητας και της νομής ή στάση της νομολογίας πρέπει να επικρατήσει ενόψει της αναγκαστικής επίδρασης της σύμβασης εντολής στις σχέσεις μεταξύ των μερών, ανεξαρτήτως του αν ο προπορισμός των χρημάτων στον εντολοδόχο λαμβάνει χώρα μέσω του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Με άλλους λόγους, η σωτηρία αυτή συμφωνία αποτελεί αναστολέα μέρος και συνομολογείται ταυτόχρονα με τη σύμβαση εντολής, ενόψει του περιεχομένου των εφαρμοσμένων 713 και 719 ΑΚ (βλ. αναφορά ανάληψη υπό Ι), εκτός αν ρητά συμφωνηθεί ότι τα πράγματα που δίδονται προς διεξαγωγή της εντολής μεταβιβάζονται κατά κυριότητα στον εντολοδόχο¹¹. Άλλως, θα επιζητούσε η αυτονομία της δικτικής βουλήσεως, καθώς ο εκδότης εντολής θα γινόταν επί εδν παράδειγμα το προς εκδίκαση της υπόθεσης του χρημάτων στον εντολοδόχο μέσω τραπεζικής καταθέσεως, αυτομάτως θα έκανε οριστική την κυριότητα επιταύτων, γεγονός που σφενδύει τον δεσμευτικό δικαιολόγητο και

⁵ Βλ. ΑΠ (Πολ.) 1462/2006 και 345/2015 / Ψυσκομής, Τραπεζικό Δίκαιο, 2001, σελ. 260.
⁶ ΕφΑθ 3470/1994, εισαγγελικές προτάσεις Δ. Ευθυμιάδη στην ΑΠ 1183/1985 και Π. Ζαχαρία στην Συμβ.ΑΠ 1277/1996, Ν. Αβερώνη, «Επώνια Varia», ΠανΧΡΕ, 1995, 2. Φαούλας, Δ. Γνωμοδότηση, ΠανΧρ 91/1995.
⁷ «Iur et iuristica-logische Sekundum» κατά τους Γερμανούς, B. MünchKommZurZur BGB (Oechsler), Art. 930, S. 1026.
⁸ Νομίζω στο παρ' ημών δίκαιο η συμφωνία για μετάβιβαση μόνον της κυριότητας, αλλά και κυριότητας σε ΖΕΑΚ, αρ. 1034, σελ. 164.
⁹ Βλ. Ε. Συμμελών Κοσταντίνος σε Υπερ 1998/37 και Α. Βαβίση στην ΠονΔ/Δ 32/2012.
¹⁰ Δυσκόλτο το σωτήριο της συμφωνίας χωρίς την άμεση διακρίση δηλώνεται, όσον το περιεχόμενο της ανάκτησης ευρωπαϊκού στο συναλλακτικό συνθήκες, Βλ. Α. Γεωργιάδη, Εμπρόσθιο Δίκαιο, 2010, σελ. 597.

αφετέρω αναστρατεύεται τη βούληση του νομοθέτη. Εξάλλου, θα ήταν παράλογο να επιβυμεί ο νόμος την τιμωρήση μόνο του εντολοδόκου που λαμβάνει κρίματα ή άλλα πράγματα «κέρει με κέρει» ως υπερέχεται, καθώς η διάκριση του λογιστικού κρίματος κυριαρχεί ολοένα περισσότερο στις σύγχρονες συναλλαγές και με αυτόν τον τρόπο θα μετατρέπονταν σε μια άλλη «καταβήγγρα του Σιλάω», αποδίδοντας «θεραπευμένην» την κυριότητα των κρίματων στον εκάστοτε εντολοδόκο.

Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, το ίδιο θα πρέπει να γίνεται δεκτό και στις περιπτώσεις ύπαρξης κοινού λογαριασμού, αφού κρίσιμο δεν είναι το γεγονός ότι ο εντολοδόκος με την ανάλυση αποκτά το κρίματά εξ ιδίου δικαίου και καθίσταται κύριος αυτών, όπως παλιώς δέχεται η νομολογία, καθώς το αυτό οικείο και επί ανάλυσης των κρίματων που ενέβασε ο εντολοδόκος στον προσωπικό λογαριασμό του εντολοδόκου. Τουναντίον, κρίσιμη και πάλι η επίδραση της σύμβασης εντολής και η σωτηρία συμφωνία για (επιστολ)μεταβίβαση της κυριότητας και της νομής των κρίματων στον εντολέα. Επομένως, στην

περίπτωση λόγου κέρει όπου εντολέας τυγχάνει υπερέχεται που καθιστά συνδικαίο ανακαταβόλθ βοήθδ αποκλειστικά για τη διευθέτηση των αναγκών προς τη φροντίδα της διαπονή ή την αποπληρωμή απαιτήσεων λογαριασμών, με την ιδιοποίηση των κρίματων από τη δεύτερη, η αντικειμενική υπόσταση της υπερέχουσας θα πρέπει να θεωρείται πεπληρωμένη¹¹.

Ενόψει της ανωτέρω ανάλυσης, καταλήγει με την ευχή, το παρόν να αποτελέσει έναυσμα για να πυρωθεί το ενδιαφέρον για μια εκ νέου θεώρηση της υπό εξέταση προβληματικής που ενδεχομένως να οδηγήσει στην ευθυγράμμιση των απόψεων της νομολογίας προς την εδώ υποστηριζόμενη κατεύθυνση, άλλως στην επιβεβαίωση της διαφοροποιημένης θέσης, σύμφωνα με τις επιταγές για εμπροσθοπομπή και ειδική εισαγωγή των αποφάσεων (139 ΚΓΔ, 933 Σ, 282, 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ).

¹¹ Ιστορικά, αυτό είναι άσπαστο, contra στην πάγια νομολογική ανάλυση, «όσοις δικαστικές κρίσεις, βλ. ιδίως ΑΠ 580/2006, ΑΠ 1371/2007, Συμβ.ΕφΑΔ 1757/2005 και Συμβ.Πλημ.ΑΔ 634/2016.

Το εύρος του δικαιώματος δικαστικής ακρόασης του εκζητούμενου σε αντιπαράβολή προς την αρχή του τυπικού ελέγχου στο πλαίσιο του άρθρου 11 στοιχ. ζ' περ. ι) Ν. 3251/2004 (Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης)

Ηλίας Σπυριδούλος
Δικηγόρος, Δ.Ν.

Στο άρθρο 11 στοιχ. ζ' περ. ι) Ν. 3251/2004 ορίζεται ότι η δικαστική αρχή που αποφασίζει για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (εφεξής ΕΕΣ) αρνείται την εκτέλεση του εντάλματος, αν αυτό έχει εκδοθεί για αξιόποινη πράξη, η οποία θεωρείται κατά τον ελληνικό ποινικό νόμο ότι τελέστηκε εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στο έδαφος της Ελλάδας ή σε εξομολογούμενο προς αυτό τόπο.

Το Ακυρωτικό έχει κατά καιρούς απορρίψει τον εν λόγω ισχυρισμό του εκζητούμενου, εξομολογούμενο αποκλειστικά στην περιγραφή της πράξης, όπως αυτή προκύπτει από το περιεχόμενο του εντάλματος που εκδίδει η αλλοδαπή αρχή.¹ Σε άλλες περιπτώσεις, ωστόσο, έκρινε επί του ζητήματος, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο της υπάκουσας δικαιογραφίας για την διαδικασία εκτέλεσης του εντάλματος, το υπόμνημα, τα όσα παρέθεσε προφορικά στο ακροατήριο ο εκζητούμενος και ο πληροφόρος του, καταθέσεις μαρτύρων καθώς και επιπλέον πληροφορίες από ρυθμιστικές αρχές, όπως π.χ. τον FCA (Financial Conduct Authority).²

Για να αξιολογηθεί η «ευελκίς» αυτή στάση του Ακυρωτικού, πρέπει προηγουμένως να γίνουν ορισμένες σκέψεις, αναφορικά με το άρθρο 11 στοιχ. ζ' περ. ι) Ν. 3251/2004 καθώς και

το εύρος του δικαιώματος δικαστικής ακρόασης του εκζητούμενου στο πλαίσιο του ΕΕΣ.

Με την ως άνω διάταξη, κατέστη εθνικό δικαίο ο προβλεπόμενος διττικός λόγος άρνησης εκτέλεσης του άρθρου 4 παρ. 7 της 2002/584/ΔΕΥ Απόφασης-Πλαισίου για το ΕΕΣ. Δικαιολογική βάση της ρύθμισης ήταν να περιορίσει τις συνέπειες της άρνησης του διττού αξιολογούμενου αναφορικά με το δικαίωμα που προβλέπονταν στο άρθρο 10 παρ. 2 Ν. 3251/2004, ως προς το οποίο οι ελληνικές αρχές εκτελούν το ΕΕΣ, ανεξαρτήτως αν τυποποιούνται ως έγκλημα κατά το ελληνικό δικαίο.³ Το ζήτημα του αξιολογούμενου χαρακτήρα της πράξης κρίνεται κατά το δικαίο του κράτους έκδοσης του εντάλματος, ενώ το ζήτημα της εξ ολοκλήρου ή εν μέρει τέλεξης στην ημεδαπή, κατά το άρθρο 16 του ΓΚ.⁴

Το Συμβούλιο που αποφασίζει περί της εκτέλεσής ή μη του εντάλματος δεν προβάλει σε έλεγχο βασιμότητας της κατηγορίας, καθώς, βάσει της αρχής του τυπικού ελέγχου, η ευθύνη αυτή βαρύνει το εκζητούν κράτος.⁵ Η αντέγλη εκδοχή θα αντιστρατεύονταν τις αρχές της αμοιβαίας αναγνώρισης και αμοι-

¹ Βλ. ΑΠ 854/2016, ΑΠ 236/2015, ΑΠ 522/2014 και ΑΠ 810/2010.
² Βλ. ΕφΑΔ 129/2019, ΑΠ 800/2016, ΑΠ 200/2011 και ΑΠ 792/2013.

³ Βλ. ΑΠ 854/2016, ΑΠ 236/2015, ΑΠ 522/2014 και ΑΠ 810/2010.
⁴ Βλ. ΕφΑΔ 129/2019, ΑΠ 800/2016, ΑΠ 200/2011 και ΑΠ 792/2013.

⁵ Βλ. ΑΠ 854/2016, ΑΠ 236/2015, ΑΠ 522/2014 και ΑΠ 810/2010.
⁶ Βλ. ΕφΑΔ 129/2019, ΑΠ 800/2016, ΑΠ 200/2011 και ΑΠ 792/2013.

βάσει εμπιστοσύνης οι οποίες αποτελούν τους λειτουργικούς πυλώνες του ΕΕΣ, αλλά και τον καταμερισμό εργασιών μεταξύ του εκζητούντος και του εκζητούμενου κράτους, ο οποίος καθιστά το θεμέλιο αυτών μια διοικητική επιμεριστική ποινική διαδικασία. Αν τα πράγματα είχαν διαφορετικά, θα υπήρχε, βεβαίως, αντίστοιχη νομοθετική πρόβλεψη περί βασιμότητας ή μη της κατηγορίας στα άρθρα 10 έως 13 Ν. 3251/2004, είτε ως προϋπόθεση είτε ως λόγος άρνησης εκτέλεσης του εντάλματος.

“Το υπό κρίση στοιχ. ζ' περ. ι) του άρθρου 11 βρισκείται στο μεταίχμιο μεταξύ νομικών ισχυρισμών και ισχυρισμών ουσίας”

Στο άρθρο 18 Ν. 3251/2004 κατοικυρύνεται το δικαίωμα αυτοπροσώπου εμφάνισης και δικαστικής ακρόασης του εκζητούμενου ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών το οποίο αποφασίζει για την εκτέλεση του εντάλματος. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την προβολή νομικών ισχυρισμών και ισχυρισμών ουσίας καθώς και την προακρόαση των αντίστοιχων αποδεικτικών μέσων. Οι νομικοί ισχυρισμοί ερευνάται, ως επί το πλείστον, στα άρθρα 11 και 12 Ν. 3251/2004, ήτοι στους δικηγοτικούς ή υποχρεωτικούς λόγους μη εκτέλεσης του ΕΕΣ. Ως προς τους ισχυρισμούς ουσίας, τίθενται περιορισμοί, λόγω του χαρακτήρα του ΕΕΣ ως επιμεριστικής ποινικής διαδικασίας, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο να εξετάζει το ένταλμα κατά το εξωτερικό του χαρακτηριστικό, ήτοι τον τύπο και το περιεχόμενο κατ' άρθρο 2 Ν. 3251/2004, ήτοι «όχι κατ' ουσία».

Το υπό κρίση στοιχ. ζ' περ. ι) του άρθρου 11 βρισκείται στο μεταίχμιο μεταξύ νομικών ισχυρισμών και ισχυρισμών ουσίας, καθώς για να ενεργοποιηθεί η συγκεκριμένη απαγόρευση πρέπει το Συμβούλιο, σε πρώτο βαθμό, ή ο ΑΠ, ως κατ' εξάρτηση δευτεροβάθμιο δικαστικό όργανο ουσίας, να υπεισέλθουν, έστω σε έναν βαθμό, στην ουσία της υπόθεσης, προκειμένου να διακριβώσουν, αν η περιγραφόμενη στο ένταλμα πράξη τελέστηκε εν μέρει ή εν όλω στην ημεδαπή. Αυτό θα συμβαίνει ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες από το περιεχόμενο του εντάλματος δεν αναφέρεται μεν ευθέως η ημεδαπή ως τόπος -έστω εν μέρει- τέλεξης της αξιόποινης πράξης, τούτο προκύπτει, ωστόσο, είτε έμμεσα από την περιγραφή είτε προβάλλεται σκεπτικώς ισχυρισμός από τον εκζητούμενο.

Για να τοποθετηθεί κανείς στο δίπολο δικαίωμα δικαστικής ακρόασης - αρχή του τυπικού ελέγχου, βοηθητικές είναι οι ακόλουθες σκέψεις:

Η απόφαση στο ερώτημα περί εν μέρει τέλεξης στην ημεδαπή πρέπει να δίδεται με βάση το 16 ΓΚ. Στην πράξη, όμως, ο τόπος τέλεξης προκύπτει βάσει του δικαίου του κράτους έκδοσης το οποίο μπορεί κάλλιστα να διαφοροποιείται από το άρθρο 16 ΓΚ, ως προς τον καθορισμό αυτού.⁶ Πέραν τούτου, το κράτος έκδοσης του εντάλματος δεν έχει λόγο να περιλάβει στο ένταλμα σχετική σκέψη, αφενός διότι δεν το αφορά, αν μέρος της πράξης είχε τελεστεί στην αλλοδαπή ή αν επιβάρυν αποτελέσματα και στην αλλοδαπή και αφετέρου η

σκέψη αυτή μπορεί να αποτελέσει δικαιολογητική βάση για την μη εκτέλεσή του. Δεν θα πρέπει, λοιπόν, να υποθέτουμε άνευ ετέρου ο τόπος τέλεξης που περιγράφεται στο ένταλμα. Περαιτέρω, δύναμις του χαρακτήρα του εντάλματος ως επιμεριστικής ποινικής διαδικασίας, η ουσιαστική εξέταση του ζητήματος της εν μέρει τέλεξης στην ημεδαπή, σε αντίθεση με ό, τι θα συνέβαινε με το ζήτημα της βασιμότητας της κατηγορίας, όχι μόνο δεν υποβάθμιζε αλλά είναι συνεπής και ενιαία την αρχή της κατανομής καθηκόντων, αφού το συγκεκριμένο ζήτημα συνδέεται (και) με την ελληνική έννομη τάξη.

Με εφεδρία το ανωτέρω, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι, αναφορικά με το ζήτημα της εν μέρει τέλεξης στην ημεδαπή, το Συμβούλιο Εφετών ή το Συμβούλιο του ΑΠ οφείλουν να εξετάζουν ζητήματα ουσίας, διεξάγοντας εν τούτοις πράγματι μια «δίκη μέσα στη δίκη». Η λύση αυτή περιορίζει αφενός την όποια δυσλειτουργία σε επίπεδο πρακτικής εφαρμογής του στοιχ. ζ' περ. ι) του άρθρου 11, χωρίς αφετέρου να παρεμποδίζει την υλοποίηση των αρχών της κατανομής καθηκόντων και του τυπικού ελέγχου οι οποίες διαπνέουν τον θεσμό του ΕΕΣ. Παράλληλα, με τον τρόπο αυτόν αποφεύγεται η φαικλή δέσμευση του δικαστικού ακρόασης και κατ' επέκταση του υπερασπιστικού δικαιώματος του εκζητούμενου, η παραβίαση των οποίων επιφέρει ακυρότητα της διαδικασίας.⁷

Κατά τούτο, ανάμεσα στις αντιπαραθέσεις μεταξύ των αποφάσεων του ΑΠ για το εν λόγω ζήτημα, ορθότερες κρίνονται εκείνες που απορρίπτουν αξιολογώντας το σύνολο του αποδεικτικού υλικού. Επιπλέον, τα όσα διαλαμβάνονται στην ΑΠ 236/2015, ότι, δηλαδή, το Συμβούλιο εξετάζει την ουσία της υπόθεσης μόνο όταν συντρέχουν αντικειμενικά στοιχεία που καταδεικνύουν ότι το ένταλμα έχει εκδοθεί για κάποιον από τους διαλαμβανόμενους στο άρθρο 11 περ. ε' λόγους, δηλαδή για να διασφαλιστεί αν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί προς το σκοπό της δίωξης ή τιμωρίας προσώπου λόγω του φύλου, της φυλής, της θρησκείας, κλπ. ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση, ερευνώντας στοιχεία περισσότερο από τα απαιτούμενα εκ του νόμου υπερβαίνει την αρμοδιότητα, δεν είναι ορθά και ανανώνοντα στα όσα το ίδιο το Ακυρωτικό έχει νομολογήσει.

Να σημειωθεί ότι ο εκζητούμενος δεν φέρει επί ουδενί το βάρος απόδειξης. Η δικαστική αρχή είναι επιφορτισμένη με τη διερεύνηση των συνδρομών του όρου περί εν μέρει τέλεξης της πράξης στην ημεδαπή καθώς και με το καθήκον αποστολής αιτήματος προς την εκδούσα αρχή του εντάλματος για συμπληρωματικά στοιχεία κατ' άρθρο 19 παρ. 2. Εν αρμοβία, ορθό είναι να ευρίσκει εφαρμογή η αρχή in dubio pro libertate. Αφ' ης στιγμής πρόκειται για ζήτημα που αφορά σκέψη ατόμου-κράτους, η αρμοβία ωφελεί τον εκζητούμενο, όπως ακριβώς συμβαίνει με τον κατηγορούμενο κατά την in dubio pro reo, όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την συνδρομή των προϋποθέσεων ενόχης.⁸

⁴ Ουρίας Γ. Τριανταφύλλου, in: Το δικαίωμα υπερασπίσεως στην ποινική δίκη, 2016, σ. 41.

⁵ Σύνγκρ. ΑΠ 1255/2005.

⁶ Γ. Τριανταφύλλου, ο.π., 2016, σ. 42.

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Ε Ι Σ

Η ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΝΙΚΟΛΟΓΩΝ και η ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ e-ΘΕΜΙΣ
υπό την αιγίδα της Επιτροπής «Ελλάδα 2021»
στο πλαίσιο του εορτασμού των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση
παρουσιάζουν την 7η Οκτωβρίου 2021
στο Ωδείο Ηρώδου του Αττικού
το θεατρικό έργο των Μ. Ρέππα – Θ. Παπαθανασίου
«Η δίκη του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη»

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χριστόφορος Αργυρόπουλος

Δικηγόρος, πρώην Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος «Μελίνα Μερκούρη»

Ηλίας Αναγνωστόπουλος

Δικηγόρος, Πρόεδρος της ΕΕΠ, Καθηγητής Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ

Δημήτρης Αναστασίου

Δικηγόρος, Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Νομικών e-Θέμις, μέλος του Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

Σπυρίδων Βλαχόπουλος

Δικηγόρος, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ

Αριστείδης Χατζής

Δικηγόρος, Καθηγητής Φιλοσοφίας Δικαίου και Θεωρίας Θεσμών στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ, Διευθυντής Ερευνών στο Κέντρο Φιλελευθέρων Μελετών (ΚΕΦΙΜ)

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Σκηνοθεσία: Σταύρος Καραγιάννης
Σκηνογραφία - Επιμέλεια Κόσμος: Σταύρος Αλινας
Μουσική-στόχοι: Δημήτρης Παπαδημητρίου
Ενδυματολόγος: Ντάνη Βαχλιώτη
Επιστημονικός Σύμβουλος: Αριστείδης Χατζής
Μουσική Διδασκαλία: Αλέξης Πρίφτης
Τραγουδιστές: Βερόνικα Δαδίκη
Ήρες: Παναγιώτης Χονιάς
Φωτισμοί: Βασίλης Παπακωνσταντίνου
Βοηθός Σκηνοθέτης: Έλενα Σταύρου
Οργάνωση και Εκτέλεση Παραγωγής: Φρόνη Λάλα, Θωμάς Χαρέλας, Γεωργία Λαζαράκη, Νατάσα Τσιμπογιαννίδη, Ιωάννα Αναστασοπούλου, Τάσος Σπυριδούλος, Κατερίνα Τσιώνα

ΕΡΜΗΝΕΥΟΥΝ ΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Ηλίας Αναγνωστόπουλος (Παναγιώτης-Μαρίνος Βαλασμάκης, συνήγορος υπερασπίσεως Θ. Κολοκοτρώνη)
Δημήτρης Βαλάνης (Εδουάρδος Μάσων, Επίτροπος της Επικρατείας)
Δημήτρης Γκαβέλας (δικαστής Γεώργιος Τερτσέτης)
Λεωνόρας Κουμλίνας (Γουμπερτίνα)
Νίκος Κονιάδης (δικαστής Γεώργιος Τερτσέτης)
Περικλής Κοντόγιαννης (Χριστόδουλος Κλονάκης, συνήγορος υπερασπίσεως Δ. Παπαστό)

Γεώργιος Παπαγιάννης (δικαστής Δημήτριος Σούτσος)
Γεώργιος Παπαδόπουλος (Αναστάσιος Πολυζωίδης, Πρόεδρος του Δικαστηρίου)
Τάσος Τριανταφύλλου (δικαστής Φωκας Φραγκούλης)
Βασίλης Χειρδάρης (δικαστής Ανδρέας Βούλγαρης)
Παναγιώτης Χριστόπουλος (Υπουργός Δικαιοσύνης Κωνσταντίνος Σχινάς)
Γεώργιος Κόσμος (Μάρτυρας)
Γεώργιος Κουβαράς (Μάρτυρας)
Απόστολος Κούρτης (Μάρτυρας)
Σπυρίδης Κρητικός (Μάρτυρας)
Χρήστος Μουζούλης (Μάρτυρας)
Παναγιώτης Μπράτης (Μάρτυρας)
Έλενη Γεωργιάδου (Χορός)
Ελίνα Γεωργιάδου (Χορός)
Σταφάνια Γεωργιάδου (Χορός)
Ζωή Ιωαννίδη (Χορός)
Μαρίαννα Κονκινάκη (Χορός)
Άννα Μπασιάνη (Χορός)
Ηλιάνα Παπαχαραλάμους (Χορός)
Αναστασία Σανιδά (Χορός)
Κέρυ Σαμουντζή (Χορός)
Βασιλική Σαμουντζή (Χορός)
Ελεονώρα Φωτιάδου (Χορός)
Δημήτρης Χριστοφίδης (Χορός)

NOVA CRIMINALIA

Περιοδική Έκδοση της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων
Διεύθυνση: Η. Αναγνωστόπουλος
Συντακτική Επιτροπή: Ι. Αναστασοπούλου, Ν. Βιτάρος, Π. Κουρελάς, Π. Παπαζής, Β. Πετρόπουλος
Καλλιτεχνική επιμέλεια, σελιδοποίηση: Ίνα Μελέγκουλου

© Ένωση Ελλήνων Ποινικολόγων
Εμμανουήλ Μπενάκη 24, 106 76 Αθήνα
Τ.: 210 3820125, 6944506619
F.: 210 3820112
E-mail: hcba@otenet.gr
http://www.hcba.gr

